

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์วิจารณ์ลีลาของข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยจัดแบ่งเนื้อหาอันเป็นองค์ความรู้เพื่อให้เข้าใจในประเด็นการวิจัยอย่างชัดเจน ดังนี้

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับข่าว

1. ความหมายของข่าว
2. คุณสมบัติของข่าว
3. ประเภทของข่าว
4. โครงสร้างของข่าว
5. ลักษณะข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิจารณ์ลีลา

1. ความหมายของวิจารณ์ลีลา
2. การแปรของวิจารณ์ลีลา
3. วิจารณ์ลีลา
 - 3.1 การใช้คำ
 - 3.2 การใช้ประโยค
 - 3.3 การใช้โวหารภาพพจน์
 - 3.4 การลำดับความ

1. ความหมายของข่าว

ข่าว เป็นเรื่องที่จะอ่านให้เข้าใจ และจดจำได้ง่ายกว่าที่จะให้จำคำจำกัดความ เนื่องจากข่าวมีระดับข้อมูลที่ต่างกันไป ตามชุมชน อาชีพ เพศ อายุ ความสนใจ ชุมชนหนึ่งถือว่าการณ์หนึ่งเป็นข่าว แต่อีกชุมชนหนึ่งไม่ถือว่าการณ์อย่างนั้นเป็นข่าว (อับสร เสถียร ทิพย์, 2534 : 26) จึงมีผู้ให้คำจำกัดความของข่าวไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 142) ได้ให้ความหมาย “ข่าว” ไว้ว่า ข่าว น. คำบอกเล่าเรื่องราวซึ่งโดยปกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่ หรือเป็นเรื่องที่สนใจ คำบอกกล่าว คำเล่าลือ

มาลี บุญศิริพันธ์ (2537 : 21) ให้ความหมายว่า ข่าว คือ เหตุการณ์ ข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวที่ประชาชนสนใจใคร่รู้ เหตุการณ์ หรือข่าวสารที่รายงานให้ผู้อ่านทราบ รายงานของเหตุการณ์ปัจจุบันที่มีความยุติธรรม ทันเหตุการณ์ ถูกต้อง กระชับรัด และเที่ยงตรง สิ่งที่ประชาชนสนใจ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และมีความสำคัญ สิ่งที่บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ตัดสินใจเลือกลงพิมพ์เพื่อเสนอต่อผู้อ่าน สิ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์

จากนิยามข้างต้นสรุปได้ว่า “ข่าว” คือ การเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือเรื่องราวที่มีความแปลก ใหม่ เด่น เป็นความรู้ และน่าสนใจ ซึ่งได้เกิดขึ้นอย่างปัจจุบัน อย่างสด ๆ ร้อน ๆ อย่างทันทีทันใดผู้อ่าน

2. คุณสมบัติของข่าว

ข่าวที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะทำให้ข่าวมีลักษณะที่แตกต่างไปจากการรายงานข่าวธรรมดา เรื่องสั้น บทความ หรือสารคดีประเภทต่าง ๆ ดร.ณิธิวัชรินทร์ (2529 ; 47-48) ประชัน วัลลิโก (2532 ; 32-42) สมควร กวียะ และมาลี บุญศิริพันธ์ (2531 : 24) กล่าวไว้ว่า ข่าวที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 ความถูกต้อง หมายถึง ความถูกต้องในการเสนอข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ความถูกต้องดังกล่าวจะสามารถกระทำได้โดยการตรวจสอบให้แน่นอนเสียก่อน โดยเฉพาะข้อมูลที่รวบรวมทั้งชื่อบุคคล สถานที่ ตำแหน่ง ฯลฯ ทั้งนี้จะต้องรวมถึงการใช้ภาษา และตัวสะกดที่ถูกต้อง

2.2 ความสมดุล ชาวทุกชาวจะต้องมีความเน้นข้อเท็จจริง และความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อเท็จจริง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ และได้รายละเอียดมากพอในการนำไปประกอบการพิจารณา หรือตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และเป็นธรรม

2.3 ความเป็นกลาง ชาวที่ดีจะต้องไม่มีการสอดแทรก หรือแสดงความคิดเห็นเข้าไปในข่าว และต้องเป็นการรายงานอย่างตรงไปตรงมาไม่มีลำเอียง หรือมีอคติจากผู้อื่น

2.4 ความกะทัดรัดและชัดเจน ชาวที่ดีจะต้องเป็นข่าวที่เขียนด้วยความชัดเจน ไม่กำกวม ใช้ภาษาสั้น กะทัดรัดเข้าใจง่าย

การศึกษาคุณสมบัติของข่าว เพื่อให้ทราบว่าคุณลักษณะของข่าวโดยทั่วไปคือ ต้องมีความถูกต้องตรวจสอบได้ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น มีความเป็นกลาง รายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีอคติ กะทัดรัด และชัดเจน ไม่กำกวม ใช้ภาษาสั้นเข้าใจง่าย

3. ประเภทของข่าว

เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่จะทราบเรื่องราวข่าวสาร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเสนอข่าว จึงเป็นการรายงานเหตุการณ์ที่น่าสนใจแก่ผู้รับสารทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ การเสนอข่าวจะต้องเป็นไปตามนโยบายของแหล่งข่าวสาร และคุณสมบัติของแต่ละสื่อ ประเภทของข่าวแบ่งได้ดังนี้ (บำรุง สุขพรรณ 2522 : 1, สมควร กวียะ และมาลี บุญศิริพันธ์ 3531 : 22-23)

3.1 สื่อโทรทัศน์ มีคุณสมบัติพิเศษในการดึงดูดใจได้มากเพราะมีทั้งภาพ และเสียง ทำให้ผู้ชมมีมโนภาพได้ถูกต้อง และจะเกิดความเชื่อ ความเลื่อมใส รวมทั้งถูกชักจูงใจได้ง่าย นอกจากนี้ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ก็ช่วยให้การเสนอข่าวทางโทรทัศน์รวดเร็วฉับไวขึ้น

3.2 สื่อวิทยุ มีคุณสมบัติที่จะสามารถเข้าถึงประชาชนได้กว้างกว่า และเป็นสื่อที่มีราคาถูก แต่มีข้อด้อยที่มีแต่เสียงจึงไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังเท่าที่ควร การเสนอข่าวทางสถานี

วิทยุแบบการพูดเชิงสนทนาคือ การเขียนเพื่อการฟังคือ ให้ผู้ฟังได้เข้าใจข่าวได้ง่าย (อับสร เสถียรทิพย์ , 2534 : 32-33)

3.3 สื่อหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อที่มีความคงทน ถาวร เทียบตรงและยังเป็นสื่อที่มีอิทธิพล ในด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ แสดงความคิดเห็นได้ดีกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ (สมควร กวียะ และมาลี บุญศิริพันธ์ 2531 : 23)

3.3.1 ข่าวหนัก ได้แก่ ข่าวที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมากกว่าความน่าสนใจเพียงอย่างเดียว เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง สังคม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ข่าวเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบกระเทือนต่อบัจจัยอื่น ๆ อีกมาก เช่น ข่าวเศรษฐกิจมักมีผลกระทบจากสภาวะทางการเมืองสะท้อนถึงสภาพความเป็นอยู่ ค่าครองชีพของประชาชน ข่าวอาชญากรรมร้ายแรง มีผลกระทบต่อศีลธรรม และความปลอดภัยของประชาชน เป็นต้น ข่าวเหล่านี้มักทิ้งปัญหาบางอย่างให้ผู้อ่าน หรือผู้เกี่ยวข้องนำไปขบคิดแก้ปัญหาต่อไป กล่าวโดยสรุปได้ว่า ข่าวหนักเป็นข่าวที่ให้ความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ในสังคม ให้ความรู้ความเข้าใจ และข้อคิดแก่ประชาชน ก่อให้เกิดความคิดต่อเนื่องแก่ผู้อ่านมากกว่าจะเป็นเพียงสนองอารมณ์ ความอยากรู้ อยากรู้อย่างเดียว

3.3.2 ข่าวเบา ได้แก่ ข่าวที่มีความน่าสนใจ มักเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความสนใจให้ผู้อ่านในช่วงระยะเวลาเดียวกัน แล้วจางหายไปจากความทรงจำของประชาชน เช่น ข่าวอาชญากรรม ตีรันฟันแทง ข่าวบันเทิง เป็นต้น เหตุการณ์ที่เป็นข่าวจะไม่มีผลกระทบต่อเนื้อเรื่องกับความเป็นอยู่ของประชาชน แต่จะให้อารมณ์ สนองความอยากรู้อยากเห็นแก่ผู้อ่านต่อ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน ข่าวประเภทนี้อยู่ในความสนใจ กระตุ้นอารมณ์ตื่นเต้นเร้าใจได้มากกว่าข่าวหนัก การเลือกเหตุการณ์เพื่อรายงานในหนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงนโยบายของหนังสือพิมพ์ และความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนที่ดีด้วย ว่าเหตุการณ์ใดที่เหมาะสม และควรจะเป็นข่าวที่ดีสำหรับผู้อ่าน

การเสนอเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ แบ่งได้ดังนี้ (อับสร เสถียรทิพย์, 2534 : 7)

1. ข่าวการเมือง หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของรัฐบาล ความเคลื่อนไหว

ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเมือง การทหาร ชาวของพรรคการเมือง ทั้งฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้าน การทำงานของกลไกของรัฐ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ ฯลฯ

2. ชาวต่างประเทศ หมายถึง ชาวที่นำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศทั่วโลก
3. ชาวเศรษฐกิจ ได้แก่ ชาวธุรกิจ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม แรงงาน การเงิน การธนาคาร และการคมนาคม
4. ชาวกีฬา ได้แก่ การรายงานผลการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ทั้งใน และต่างประเทศ การวิพากษ์วิจารณ์ชาวกีฬา รวมทั้งการกล่าวถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา
5. ชาวสังคม และสตรี ชาวเหล่านี้จะเกี่ยวกับตัวบุคคลที่มีความเด่นดังในสังคม ชาวชู้บชิบ คอลัมน์เกี่ยวกับแฟชั่น การทำอาหาร การเลี้ยงเด็ก การจัด และตกแต่งบ้าน การเอาใจใส่ครอบครัว การประกอบอาชีพ
6. ชาวการศึกษา การวิจัย วิทยาศาสตร์ หมายถึง ชาวเกี่ยวกับโรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัยทั้งภาคเอกชน และรัฐบาล การรายงานความเคลื่อนไหวในวงการศึกษานานาชาติ และข่าวการวิจัย การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ในศาสตร์แขนงต่าง ๆ
7. ชาวอาชญากรรม ได้แก่ ชาวที่มีลักษณะที่ก่อให้เกิดความผิดในทางคดีอาญา เช่น ชาวตีฟัน แทง ช่มชู้ ปล้น ฆ่า เป็นชาวที่มีลักษณะก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ของผู้อ่าน
8. ชาวบันเทิง ได้แก่ ชาวที่รายงานเกี่ยวกับวงการบันเทิง ทั้งในวงการภาพยนตร์ โทรทัศน์ ละคร ดนตรี หนังสือ ศิลปกรรม ฯลฯ
9. ชาวอื่น ๆ ได้แก่ ชาวที่ไม่รวมอยู่ในข่าวประเภทดังกล่าวข้างต้น

การศึกษาประเภทของข่าวเพื่อให้ทราบว่า การเสนอข่าวทางสื่อโทรทัศน์แบ่งเป็นข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ การเสนอข่าวทางสื่อวิทยุสามารถส่งข่าวถึงประชาชนได้กว้างไกลโดยใช้ทุนน้อยแต่ได้ฟังเฉพาะเสียงเท่านั้น ได้แก่ ข่าวบริการ และข่าวทั่วไป การเสนอข่าวทางหนังสือพิมพ์มีความคงทนถาวร เทียบตรง เปิดโอกาสให้ผู้อ่านข่าวได้รับรู้ และแสดงความคิดเห็นได้

4. โครงสร้างของข่าว การศึกษาโครงสร้างข่าว เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาข่าวหนังสือพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2538 : 58 - 61)

4.1 ความน่า เป็นส่วนประกอบที่สำคัญตามโครงสร้างการเขียนข่าว ทำให้ข่าวได้รับการสนใจ ความน่าที่ดีมีคุณลักษณะคือ บอกผู้อ่านถึงสาระสำคัญของเหตุการณ์ ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องราวต่อไป และสร้างบรรยากาศหรือสีสันของข่าว ความน่าจึงต้องมีสาระ กระชับ ชัดเจน เทียบตรง เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา เข้าใจ เป็นกลาง และมีสีสัน เมื่ออ่านแล้วผู้อ่านจะได้อรรถาธิบายว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง โดยยึดหลักในสิ่งที่อยากรู้มากที่สุดคือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน กับใคร ทำไม อย่างไร ได้ข้อความที่สั้น กระชับ ได้ใจความ ไม่ควรมีความเยิ่นเย้อเกินความจำเป็น การเขียนความน่าที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ได้แก่

4.1.1 ความน่าแบบสรุปความ เป็นความน่าที่นิยมมากที่สุด สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้มาก และรวดเร็ว เพราะเป็นความน่าที่ตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน กับใคร ทำไม อย่างไร ได้ครบถ้วน (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537 : 60)

4.1.2 ความน่าแบบสีสัน เป็นความน่าที่ผู้เขียนพยายามหาถ้อยคำมาอธิบายเหตุการณ์หรือบุคคลในข่าว ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์ไปด้วย (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2528 : 7)

4.1.3 ความน่าแบบคำพูด เป็นการเขียนประโยคคำพูดของบุคคลในข่าว ส่วนมากมักใช้ในการเขียนข่าวประเภทสัมภาษณ์ (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2528 : 7)

4.2 ส่วนเชื่อม คือ ส่วนที่โยงความสัมพันธ์ระหว่างความน่ากับตัวเนื้อหา ส่วนนี้อาจมีความยาวเพียงไม่กี่คำ หรือยาวเป็นย่อหน้าก็ได้ ใช้เพิ่มเติมสาระบางส่วนซึ่งหากไม่ใส่ไว้ใน

ความนำแล้วอาจยื่นเยื้องไป เพื่อต่อเนื่องข้อความที่มีความสำคัญรองลงมาจากวรรคนำ บอกที่มาของข่าว หรือแหล่งข่าว เวลา สถานที่เกิดเหตุ เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติม ขยายความ จากสิ่งที่ปรากฏในความนำ และเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของเหตุการณ์ หรือความเดิมที่เกิดขึ้นมาแล้ว

4.3. เนื้อหาข่าว คือ ส่วนที่เล่าเนื้อหารายละเอียดของเหตุการณ์ เพื่อความเข้าใจ ขยายรายละเอียด และเพิ่มเติมข้อมูลปลีกย่อยที่ไม่สามารถระบุในความนำ เขียนได้เป็น 2 แบบ คือ

4.3.1 เนื้อหาข่าวแบบลำดับความสำคัญ จะใช้ในข่าวที่มีสาระสำคัญ ซึ่งผู้อ่านควรทราบ

4.3.2 เนื้อหาข่าวแบบลำดับเวลา หรือเหตุการณ์ จะใช้ในกรณีที่เป็นพิธีการมีกำหนดแน่นอน ต้องการความต่อเนื่องของเวลา และหรือกิจกรรมสัมพันธ์กัน

การพิจารณาว่าจะนำรูปแบบใดมาเขียนขึ้นอยู่กับว่าจะให้ผู้อ่านได้ทราบอะไรก่อน และขึ้นอยู่กับคุณค่าของข่าวแต่ละข่าวว่าควรเขียนแบบใดจึงจะน่าสนใจ ข่าวส่วนใหญ่มักจะเขียนแบบตามลำดับความสำคัญมากกว่าตามลำดับเวลา ด้วยเหตุผลที่ว่าคนอ่านจะไม่มีเวลาอ่านรายละเอียดปลีกย่อย และเป็นแนวการเขียนที่น่าสนใจได้มากกว่า

5. ลักษณะข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรม

ข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรมเป็นการรายงานข่าวเชิงสืบสวน สมหมาย ปาริจัตต์ (2537 : 76 -102) กล่าวถึงการรายงานข่าวเชิงสืบสวนว่า เป็นวิธีการสื่อข่าวที่เน้นหนักทางการรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยการสืบเสาะ ชุตคุยข้อมูลจากเหตุการณ์ และหลักฐานให้แน่ใจในข้อเท็จจริงที่ได้ เพื่อความกระจ่างเกี่ยวกับเรื่องที่เคลือบแคลงสงสัย การรายงานข่าวด้วยวิธีนี้ มักจะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม การรายงานข่าวแบบสืบสวนจะแตกต่างจากการรายงานข่าวธรรมดาตรงที่การรายงานข่าวธรรมดาไม่กระจ่างชัดเท่าการรายงานข่าวแบบสืบสวนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ

5.1 กระตุ้นให้ประชาชนได้ทราบถึงการทำงานขององค์กรสาธารณะ ชี้แนะให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องเพียงธรรม

5.2 สนับสนุนให้มีปฏิริยาต่อการปฏิบัติงานที่ออกนอกกลุ่มนอกทาง เพื่อความยุติธรรมแก่มวลชน

5.3 เสนอแนะข้อสรุปที่ถูกที่ควรแก่ทั้ง 2 ฝ่าย โดยมีข้อสนับสนุนที่เชื่อถือได้ลักษณะข่าวเชิงสืบสวน มีองค์ประกอบ คือ

5.3.1 มีความลึก โดยลงไปสัมผัสถึงข้อเท็จจริงในเรื่องที่เกิดขึ้นจริงๆ ไม่ใช่เพียงแค่ได้ข่าวมาจากการบอกเล่าเท่านั้น เป็นข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการขุดเจาะ สืบค้น จนมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าเรื่องที่หนังสือพิมพ์นำมารายงานกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเป็นเรื่องเดียวกัน

5.3.2 มีความกว้าง เกี่ยวข้องถึงบุคคล องค์กร มากกว่าข่าวปกติ เป็นข่าวที่คนส่วนใหญ่ในสังคมให้ความสนใจติดตาม

5.3.3 มีความซับซ้อน มีประเด็น หรือแง่มุมของข่าวหลายประเด็น ความไม่ซ้ำซ้อน หรืออาจเพิ่มความซ้ำซ้อนของประเด็นใหม่เกิดขึ้นตลอด

5.3.4 มีความแรง หรือพลังมากกว่าข่าวปกติ เอาจริงเอาจัง หนักแน่น น่าเชื่อถือ ผลกระทบของข่าวเป็นวงกว้าง ไม่เฉพาะคน ๆ เดียว หรือ 2-3 คนเท่านั้น

5.3.5 มีความต่อเนื่องในการติดตามข่าว และนำเสนอติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่จำกัดแน่นอนว่าเป็นระยะเวลาเท่าไรขึ้นอยู่กับข่าวว่ามีประเด็นมากน้อยแค่ไหน การติดตามรายงานข่าวต้องเกาะติดต่อเนื่อง ดังที่เรียกว่ากัดไม่ปล่อย ความสำเร็จของข่าวในลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับความต่อเนื่องด้วยเช่นกัน

5.3.6 ควรเป็นข่าวเดียวหรือที่เรียกว่า เอ็กชคลูซีฟหรือสก็ูป นำมาเสนอเพียงฉบับเดียวก่อนใคร หนังสือพิมพ์อื่นไม่มี หรือมีก็เป็นกรนำเสนอติดตามมาในภายหลัง

5.3.7 มีลักษณะเปิดโปง ขุดคุ้ยข้อเท็จจริง มีหลักฐานเอกสารข้อมูลมายืนยันจนพิสูจน์ได้ชัดเจน สะท้อนการต่อสู้เพื่อความถูกต้องเป็นธรรม ไม่จ้านนต่อการเบียดเบียนปิดกั้นอำพราง

ข้อเท็จจริง

5.3.8 หาข้อยุติได้ หลังจากข้อเท็จจริงถูกค้นพบนำมาตีแผ่ ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เช่น การสอบสวนดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าทางคดีแพ่ง อาญา หรือทางวินัยผู้กระทำผิดได้ รับการลงโทษตีเตือนจนถึงจองจำ กฎระเบียบข้อบังคับที่ย่อหย่อนอ่อนแอ เอื้ออำนวยต่อการ กระทำผิดถูกยกเลิก หรือปรับปรุงแก้ไข ทำให้เกิดความโปร่งใสในเรื่องนั้น

การศึกษาลักษณะของข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรม เพื่อให้ทราบว่าข่าว ลักษณะนี้เป็นการรายงานข่าวตามข้อเท็จจริง จากการสืบเสาะ ชุุดคู้ยข้อมูลจากเหตุการณ์นำมา เสนอให้ประชาชนทราบเพื่อเป็นการกระตุ้นประชาชนให้สนใจข่าว และตรวจสอบความ ถูกต้องของข่าว

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวจนลีลา

1. ความหมาย และประเภทของวจนลีลา

วจนลีลา เป็นวิธีการใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยได้มีการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทใดบริบทหนึ่งโดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง มีผู้ให้ความหมายของวจนลีลา ดังนี้

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2522 : 187) ให้ความหมายคำว่า ลีลา แทนคำว่า Style เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจารณ์วรรณคดีในภาษาอังกฤษ บางครั้งผู้ใช้หมายถึงสำนวนร้อยแก้ว อีกนัยหนึ่งหมายถึงศิลปะในการสร้างรูปประโยค เลือกเฟ้นถ้อยคำ วางจังหวะความสั้นยาวของประโยค เหมือนอย่างที่เรากล่าวถึงสำนวนร้อยแก้วของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) กับของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ แต่ในบางแห่งผู้วิจารณ์ในภาษาอังกฤษจะหมายถึงไปถึงกลวิธีการปล่อยตัวละคร การพาเรื่องไปในทางที่ตื่นเต้นรวดเร็ว หรือเข้มข้น ในความหมายแรก เราควรใช้สำนวนร้อยแก้วเพื่อให้กระฉ่าง และในความหมายหลังควรใช้คำ ลีลา

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2517 : 21) กล่าวถึง Style ว่าหมายถึง“ท่วงท่าที่แสดงออก” เป็นลักษณะเฉพาะตัวของกวีแต่ละคน กวีต่างก็มีแบบเป็นของตนเองปรากฏอยู่ซ้ำ ๆ จนสรุป ได้ว่า การเขียนแบบนี้ สำนวนนี้เป็นของใคร นักเขียนมีวิธีวางลำดับเนื้อเรื่อง เลือกใช้ถ้อยคำ ประโยค วรรคตอน หรือแสดงแนวความคิดอันเป็นลักษณะของตนเองไปต่าง ๆ กัน และได้อธิบายวิธีศึกษาไว้ในหนังสือวรรณคดีวิจารณ์ว่า นักวิจารณ์สามารถสังเกตได้จาก

1. การสรรคำ คำที่มีความหมายเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และสถานภาพของบุคคล การเลือกเสียงของคำ
2. ท่วงทำนองที่เกี่ยวกับโวหาร ได้แก่ การสร้างจินตภาพ และการใช้ภาพพจน์
3. ท่วงทำนองที่เกี่ยวกับการสร้างประโยค
4. ท่วงทำนองในการบรรยาย และพรรณนาความให้กระฉ่างแจ่ม
5. หางเสียงของผู้แต่ง (Tone) บรรยากาศ (Atmosphere) หรือพื้นอารมณ์ (Mood) มีความหมายถึงทัศนคติหรือท่าทีของผู้แต่งที่มีอยู่ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และอาจเปรียบได้ว่า มีลักษณะใกล้เคียงกับน้ำเสียงซึ่งอาจเป็นทำนองประชด แสดงอารมณ์ขัน ล้อเลียน เยาะเย้ย จริงจัง เคร่งเครียด ขมขื่น อ่อนโยน อ่อนหวาน หรือการกล่าวอย่างมีเจตนาอย่างหนึ่งอย่างใดแฝงอยู่ เป็นวิธีการเขียนอย่างประชด หรือล้อเลียน และการสร้างบรรยากาศในเรื่องให้กลมกลืนไปกับเนื้อเรื่อง

แม้ว่านักวรรณคดีไทยจะใช้คำเรียกแตกต่างกันไป แต่คำอธิบายของแต่ละท่านใกล้เคียงกันมาก นักวรรณคดีไทยเห็นร่วมกันว่า กระบวนวิธีการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด และทัศนคติของนักเขียนแต่ละคน และกระบวนวิธีการแสดงออกนั้นคือ การเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้แสดงความหมาย ส่วนวิธีศึกษาวิจัยลีลาจะเห็นได้ว่า นักวรรณคดีไทยทุกท่านที่กล่าวอ้างมานี้ มุ่งเน้นเรื่องการจัดเรียงถ้อยคำ และการผูกประโยคเป็นลำดับแรก นอกจากนั้นได้กล่าวถึงการใช้ภาพพจน์ การพรรณนา การแทรกน้ำเสียง และอารมณ์ของผู้ประพันธ์

เปลื้อง ณ นคร (2541 : 38 - 43) ให้ความหมายวิจัยลีลาว่า เป็นสำนวน คือ วิธีแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนออกเป็นภาษา สำนวนของผู้เขียนคนไหนก็เท่ากับเป็นกระเจงเงาะส่องให้เห็นลักษณะจิตใจของผู้เขียนคนนั้น สำนวนที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติ คือ

1. ความชัดเจน มีการใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจน ตรงกับความประสงค์ของผู้เขียน
 2. ความกระชับของถ้อยคำ คำบางคำมีความหมายใกล้เคียงกันมาก ผู้เขียนต้องเลือกเอาคำที่มีความหมายชัดเจนกับที่ผู้เขียนต้องการมากที่สุด
 3. อำนาจ เป็นลักษณะที่ปลูกอารมณ์ความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น มะขมูลมะฆาหระ กะหนุงกะหนิง กระจุมกระจิม
 4. ความไพเราะ คำหรือประโยคที่เรียบเรียงขึ้น อ่านแล้วต้องรู้สึกราบรื่นไม่ขัดหู
- ลีช และชอร์ท (Leech, Geoffrey N. และ Short, Michael H. อ้างถึงใน พัชรีย์ จำปา, 2539 : 130-131) อธิบายความหมายของวิจัยลีลาว่า หมายถึง การวิเคราะห์วรรณกรรมในเชิง Literary Stylistics จะช่วยอธิบายลักษณะเด่นของภาษาที่ผู้เขียนเลือกนำมาใช้ในงานเขียนได้อย่างเป็นระเบียบคือ ผู้ศึกษาจะต้องวิเคราะห์ภาษาอย่างละเอียด เก็บรวบรวมความถี่ของการใช้ภาษา จากนั้นจึงนำข้อมูลมาแยกแยะตีความ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ในการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะเด่นของภาษาในงานวรรณกรรมใด ๆ ก็ตาม ผู้ศึกษาต้องอาศัยเครื่องบ่งบอกที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ระบบคำ (Lexical Categories) ระบบไวยากรณ์ (Grammatical Categories) ระบบอঙ্การ (Figure of Speech) บริบท และสัมพันธภาพ (Context and Cohesion) ดังนี้

1. ระบบคำ ได้แก่ การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับคำชนิดต่างๆ เช่น คำนาม คำกริยา คำขยาย ซึ่งปรากฏความถี่ของการใช้มากเป็นพิเศษในลักษณะใด ได้แก่ คำนาม เป็น คำนามธรรม หรือรูปธรรม คำกริยา เป็นคำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหว แสดงประสบการณ์

หรือแสดงสภาพ และคำขยาย เป็นคำขยายคำนาม หรือขยายคำกริยาเพื่อบอก แสง สี เสียง กลิ่น รส เป็นต้น

2. ระบบไวยากรณ์ ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ความถี่ของการใช้วลี และประโยคว่ามี โครงสร้างเป็นอย่างไร ชับซ้อน หรือไม่

3. ระบบอঙ্การ ได้แก่ การศึกษาลักษณะการใช้ภาษาที่ช่วยสร้างอঙ্การให้แก่งานเขียนซึ่งจะพิจารณาเกี่ยวกับการใช้ภาพพจน์ การใช้ความเปรียบคู่ขนาน รวมทั้งพิจารณาอঙ্การทางเสียง ได้แก่ การเล่นเสียงสัมผัส คล้องจอง

4. บริบท และสัมพันธภาพ ได้แก่ การศึกษาการเชื่อมประโยค และการเรียงลำดับความให้มีเอกภาพ สัมพันธภาพอย่างไร และสั้นน้อยอะไรบ้าง

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2533 : 116-157) ให้ความหมายของ “ วจนลีลา ” ไว้ว่าเป็นรูปแบบการใช้ภาษาแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากการใช้แบบอื่นโดยบริบท หรือสถานการณ์การใช้ภาษา การแบ่งวจนลีลา เป็นเรื่องที่ไม่มีการตายตัว แล้วแต่ผู้แต่งจะตั้งเกณฑ์เอาเอง แต่โดยส่วนใหญ่จะแบ่งวจนลีลา ตามสถานการณ์การใช้ภาษาไว้ 5 ระดับที่เป็นสากลนำมาใช้กับภาษาไทย ได้แก่

1. วจนลีลาแบบตายตัว ในภาษาไทยคงจะได้แก่รูปแบบของภาษาที่ใช้พูดกับบุคคลที่เป็นที่เคารพสักการะสูงสุด เช่น ภาษาที่ใช้กราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์ ภาษาที่ใช้เรียกขานในศาล ในที่ประชุมรัฐสภา ภาษาที่ใช้กล่าวในพิธีการที่สำคัญต่าง ๆ ล้วนเป็นวจนลีลาแบบตายตัวทั้งสิ้น

2. วจนลีลาแบบเป็นทางการ คือ รูปแบบของภาษาที่ใช้ในโอกาสสำคัญ และใช้พูดกับบุคคลที่สูงกว่า แต่มีความยืดหยุ่นได้ไม่ตายตัวเหมือนวจนลีลาแบบตายตัว วจนลีลาแบบเป็นทางการแสดงความสำคัญ หรือเอาจริงเอาจังของเรื่องที่พูด ภาษาที่ใช้เขียนบทความวิชาการ ภาษาที่ใช้เขียนเอกสารทางราชการ ภาษาที่ใช้ในการกล่าวสุนทรพจน์โดยทั่วไป ภาษาที่ใช้ในการประชุมที่เป็นทางการทั้งหลาย และภาษาที่ใช้บันทึกรายงานการประชุม ถือได้ว่าเป็น วจนลีลาแบบเป็นทางการ

3. วจนลีลาแบบปรึกษาหารือ เป็นรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการสนทนาติดต่อทางธุรกิจ เช่น การซื้อขายในชีวิตประจำวัน เป็นการที่ใช้ภาษาที่อนุญาตให้ผู้ฟังเข้ามามีส่วนร่วม มีการตอบโต้กัน ลักษณะทางภาษาของวจนลีลานี้ต่างจากวจนลีลาแบบเป็นทางการคือ การออกเสียงไม่ชัดเจน สมบูรณ์ และระมัดระวังเท่าแบบเป็นทางการ ไวยากรณ์ก็หลวมกว่าแบบเป็นทางการ

4. วัจนลีลาแบบเป็นกันเอง เป็นรูปแบบของภาษาที่ใช้พูดโดยไม่ระมัดระวัง พูดแบบตามสบายและไม่รู้สึกตัว ไม่มีการเกร็ง ใช้พูดกับเพื่อน หรือคนคุ้นเคยกันพอสมควร การออกเสียงในภาษาไทย มักมีการออกเสียงไม่ชัดเจน มีการรวมคำ หรือกร่อนคำมาก รูปประโยคไม่ซับซ้อน มีการละประธาน และมีการซ้ำคำมาก คำศัพท์ที่ใช้มักมีคำสแลงปน และใช้คำลงท้าย

5. วัจนลีลาแบบสนทนา ในภาษาไทยวัจนลีลาแบบสนทนาอาจจะยากที่จะแยกให้ต่างจากแบบเป็นกันเอง เพราะในภาษาไทยการละคำ การกร่อนคำ การใช้คำสแลงก็เป็นลักษณะที่พบในวัจนลีลาแบบสนทนาด้วย อย่างไรก็ตามในภาษาไทยอาจสังเกตได้จากการละคำที่มีมากกว่า และมีการใช้คำย่อที่ผู้อ่านนอกกลุ่มไม่เข้าใจ เป็นภาษาที่ใช้ในครอบครัว หรือในกลุ่มที่สนิทสนมกันมากๆ การออกเสียงมีการกร่อนคำมากกว่าแบบเป็นกันเอง และผู้ฟังต้องเข้าใจบริบทร่วมกับผู้พูด

2. การแปรของวัจนลีลา

วัจนลีลา มีการแปรของภาษาไปตามสภาพของสังคม อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2533 :116-140) วิไลวรรณ ษนิษฐานันท์ (2524 : 18) กาญจนา เगरังสี (ม.ป.ป. : 67) ได้แบ่งการแปรของวัจนลีลาไว้ ดังนี้

2.1 การแปรของภาษาตามกาลเทศะ เวลา หรือสถานที่ ตรงกับคำว่า Setting หรือ scene ในภาษาอังกฤษ เช่น “ที่โต๊ะอาหาร” “ตอนเย็น” “ในห้องเรียน” เป็นต้น ในการใช้ภาษาผู้พูดจะต้องถามตัวเองว่า กำลังใช้ภาษาที่ไหน และเมื่อไร นอกจากจะต้องถามว่ากำลังพูดกับใครและกำลังพูดเรื่องอะไร จะเห็นได้ว่าเมื่อกาลเทศะต่างกัน การใช้คำเรียกขานจะต่างออกไป รูปประโยคก็จะต่างกัน โดยทั่วไปถ้าสถานที่เป็นทางการรูปภาษาที่ใช้จะซับซ้อนขึ้น

2.2 การแปรของภาษาตามผู้พูดกับผู้ฟัง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง หมายถึง บทบาททางสังคมของผู้พูดกับผู้ฟัง มีอิทธิพลต่อปฏิกริยาโต้ตอบทางสังคม คือ ผู้พูดต้องคำนึงว่าผู้ฟังเป็นใคร หรือผู้พูดเป็นอะไรกับผู้ฟัง หรือในการสนทนาของคน 2 คน เราสามารถทายได้ว่าผู้พูดกับผู้ฟังเป็นอะไรกัน ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังจะเป็นตัวกำหนดให้ผู้พูดใช้ภาษาแตกต่างกันไป เช่น พ่อกับลูก นายกับบ่าว ครูกับนักเรียน เป็นต้น

2.3 การแปรของภาษาตามวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ในการพูด หมายถึง จุดมุ่งหมายในการสื่อสารของผู้พูดว่าผู้พูดต้องการอะไรในการใช้ภาษา เช่น ถามเพื่อต้องการข้อมูล พูดเพื่อขอขอบคุณ เพื่อขอโทษ เพื่อขอร้อง เพื่อทักทาย เพื่ออำลา ฯลฯ จะเห็นว่ารูปแบบของภาษาที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างกันจะมีลักษณะเด่นต่างกัน

2.4 การแปรของภาษาตามวิธีการสื่อสาร การใช้ภาษาอาจแปรไปตามวิธีการสื่อสาร เนื่องจากสื่อแต่ละชนิดจะมีวิธีการสื่อสารไม่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรศัพท์ โทรเลข ต่างก็มีรูปแบบของภาษา และลักษณะที่แตกต่างกันไปจากภาษาที่ใช้พูดตามปกติด้วย

2.5 การแปรของภาษาตามอารมณ์ ภาษามีการแปรไปตามอารมณ์ของผู้พูด เพื่อเน้น หรือแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ของผู้พูดในขณะที่พูด หรือแสดงอารมณ์ไว้ในคำพูด อาจเป็นอารมณ์รัก อารมณ์เกลียด อารมณ์ชอบ อารมณ์โกรธ อารมณ์กลัว อารมณ์สงสาร คำที่ใช้ได้แก่ โอ! ว้าย! โอย! ใ้ย! อนิจจา! ฯลฯ

2.6 การแปรของภาษาตามถิ่นที่อยู่อาศัย ถิ่นที่อยู่อาศัยของผู้พูดหรือพื้นเพดั้งเดิมของผู้พูดเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลทำให้ภาษาพูดของแต่ละคนมีเอกลักษณ์ตามถิ่นที่อยู่อาศัย และแตกต่างจากภาษาพูดของคนอื่นที่มาจากถิ่นต่างกัน ปัจจัยถิ่นที่อยู่อาศัยมีความซับซ้อนไปตามอายุ และเพศ ทำให้เสียง และคำต่างกันไปจำแนกได้ตามภาคต่างๆ ของไทย ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นกลาง

2.7 การแปรของภาษาตามเรื่องที่พูด การแปรของภาษาตามเรื่องที่พูด หมายความว่า ผู้พูดกำลังพูดเรื่องอะไร ก็ต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับเรื่องที่พูด เช่น พูดเรื่องการเมือง เรื่องส่วนตัว เรื่องธุรกิจ เรื่องเศรษฐกิจ และเรื่องคอมพิวเตอร์ คำศัพท์เฉพาะจะเป็นตัวบอกว่าผู้พูดกำลังพูดเรื่องอะไร

2.8 การแปรของภาษาตามบรรทัดฐานของสังคม บทบาททางสังคมของผู้พูดกับผู้ฟัง มีอิทธิพลต่อปฏิริยาโต้ตอบทางสังคมของผู้พูดกับผู้ฟัง รวมทั้งการใช้ภาษา ผู้พูดต้องคำนึงว่าผู้ฟังเป็นใคร หรือเมื่อคนสองคนสนทนากัน เราสามารถทายได้ว่าคนสองคนเป็นอะไรกันจากการฟังคำพูด คนในสถานภาพทางสังคมต่างกัน จะใช้ภาษาพูดไม่เหมือนกัน เช่น ชนชั้นสูงมีหลักฐานมั่นคง มีความมั่นใจในตัวเองมาก จึงไม่ค่อยระมัดระวังในการพูด ชนชั้นกลางจะใช้คำพูดที่ถูกต้องอยู่ตลอดเวลา ส่วนชนชั้นกรรมกรจะเปลี่ยนแปลงวิธีการพูดของตนเองน้อยที่สุด

การแปรของวจนลีลามีหลายประเภท แต่สามารถสรุปได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การแปรของวจนลีลาทางภาษาศาสตร์สังคม ต้องนำบริบทของสังคมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะความแตกต่างของภาษา ถูกกำหนดโดยปัจจัยทางสังคม สภาพของโลกในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้นหลายประการ นับตั้งแต่การปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรป เป็นต้นมา ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อภาษา ทำให้เกิดความต้องการที่จะใช้ภาษาในหน้าที่หลากหลาย และในแนวใหม่มากขึ้น เช่น การทำหน้าที่เป็นภาษามาตรฐาน การมี

บทบาทระดับชาติ และระดับนานาชาติ การเจริญเติบโตในด้านคำศัพท์ และรูปประโยค การปรับตัวเองให้เข้ากับยุคใหม่ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน แสดงให้เห็นความจริงที่ว่า ภาษาเปลี่ยนแปลงตามสภาวะของสังคม อาจเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว คือ เป็นไปเองตามธรรมชาติ แต่ในบางครั้งอาจเกิดขึ้นโดยเจตนาของสมาชิกในสังคมก็ได้

2. การแปรของวัจนลีลาทางภาษาวรรณคดี เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่กวีใช้ถ่ายทอดสารไปยังผู้อ่าน หรือผู้รับสาร ภาษาที่ใช้ในวรรณคดีเป็นภาษาเฉพาะ เป็นนามธรรมที่มองไม่เห็น บอกถึงความรู้สึก ความสะเทือนใจเป็นภาษาแห่งจินตนาการ ไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง แต่เป็นภาษาที่ไพเราะสละสลวย ชวนฟัง ฟังแล้วซาบซึ้งใจ การเรียงคำเป็นประโยคจะแตกต่างจากภาษาร้อยแก้วธรรมดา กวีใช้ความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์วรรณคดีด้วยภาษาที่มีลักษณะ และคุณค่าทางสุนทรียะ การแปรของวัจนลีลาทางภาษาวรรณคดีจึงเกิดขึ้นมากมาย ภาษาวรรณคดีนอกจากจะเป็นเครื่องมือสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก อารมณ์ของกวีสู่ผู้อ่านแล้วยังแสดงออกถึงค่านิยมของสังคมด้วย ภาษาวรรณคดีจึงเป็นภาษาที่มีการแปรของวัจนลีลาไปตามความประสงค์ของกวี

3. วัจนลีลา เป็นการศึกษาแบบการวิเคราะห์เชิงอธิบาย นำเสนอในเรื่องการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้โวหารภาพพจน์ และการลำดับความ ดังนี้

3.1 การใช้คำ คำเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในภาษาที่มีความหมาย หรือใช้แทนความคิดได้ การสื่อสารจะมีสัมฤทธิ์ผล หรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการใช้คำเป็นเบื้องต้น

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 184) ได้ให้ความหมายของ “คำ” ว่า น. เสียงพูด, เสียงพูด หรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว”

พรพิลาศ เรื่องโชติวิทย์ (2535 : 8 - 34) ได้ให้ความหมายของคำซึ่งสอดคล้องกับพจนานุกรม คือ คำ หมายถึง ส่วนที่เล็กที่สุด ที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์ และมีความหมายในตัว สามารถนำไปใช้ตามลำพังได้ การวิเคราะห์ความหมายของคำคำหนึ่ง สามารถแยกแยะความหมายออกเป็นส่วนๆ ดังนี้

3.1.1 คำที่มีความหมายตรง หมายถึง ความหมายที่เป็นคุณสมบัติประจำรูปภาษาซึ่งเป็นที่ยอมรับ และเข้าใจตรงกันในหมู่ผู้พูดภาษาเดียวกัน โดยมากมักเป็นความหมายที่อธิบายในพจนานุกรม

3.1.2 คำที่มีความหมายแฝง หมายถึง ความหมายในระดับลึกนอกเหนือไปจาก

ความหมายประจำรูปคำ ซึ่งผู้อ่านต้องใช้ประสบการณ์ทางภาษาที่เคยมี หรือเคยเกี่ยวข้องด้วย มาใช้ในการตีความ จึงจะเข้าใจในสิ่งที่ผู้สื่อ หรือผู้พูดต้องการให้รับรู้

3.1.3 ขอบเขตการใช้ หมายถึง ความหมายส่วนที่ระบุถึงข้อจำกัดในการนำคำใดคำหนึ่ง ไปใช้ในการสื่อสารที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

3.2 ชนิดของคำ เมื่อพิจารณาความหมายตรงของคำเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชนิด ของคำ (พรพิลาศ เรื่องโซติวิทย์ , 2535 : 25 - 34) แบ่งคำได้เป็น 5 ชนิด คือ

3.2.1 คำนาม คือ คำที่มีความหมายระบุถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่ หรือสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น เวลา คำนามแบ่งได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

3.2.1.1 सामानยนาม คือ คำนามที่มีความหมายระบุถึงสิ่งใดๆ โดยทั่วไป เช่น เด็กหญิง แมว ต้นไม้ จังหวัด กลางวัน ผงซักฟอก เป็นต้น

3.2.1.2 วิสามานยนาม คือ คำนามที่มีความหมายระบุถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ อาจเป็นชื่อคน ชื่อสัตว์ ยี่ห้อสินค้า ชื่อสถานที่ เช่น เด็กหญิงวันทนา แมวตัวสีดำ ต้นสัก จังหวัดปัตตานี กลางวันที่มีแดดจัด ผงซักฟอกบรีส เป็นต้น

3.2.2 คำกริยา คือ คำที่มีความหมายระบุถึงสภาพ หรือเหตุการณ์ต่างๆ อาจระบุว่ามี สภาพ มีการเปลี่ยนแปลง มีการกระทำ หรือมีความรู้สึกนึกคิด แบ่งได้เป็น 5 ชนิด ดังนี้

3.2.2.1 คำกริยาสภาพ คือ คำกริยาที่มีความหมายระบุถึง ความเป็น ความมี ความคงอยู่ทางด้านรูปร่าง เสียง กลิ่น รส คุณสมบัติ ความสามารถเช่น ม้าอ้วน เสียงของสุดาแหบ อาหารนี้เค็ม น้ำนี้กระด้าง เป็นต้น

3.2.2.1 คำกริยาเปลี่ยนแปลง คือ คำกริยาที่มีความหมายระบุถึงการ เปลี่ยนแปลง ของสิ่งใด ๆ เช่น เสื้อหด น้ำระเหย กิ่งไม้ไหว เทียนดับ เพลงชาติขึ้นแล้ว เป็นต้น

3.2.2.3 คำกริยาอาการ คือ คำกริยาที่มีความหมายระบุถึงการกระทำใด ๆ กล่าวคือ อาจเป็นการใช้พลังงานของตนเอง บังคับให้ตนเปลี่ยนแปลงที่ แสดงท่าทาง เปล่งเสียง หรือใช้ประสาทสัมผัสโดยเจตนา เช่น ม้าวิ่ง ตุ้มยืนอยู่ สุนัขเห่า สุดจิตรฟังเพลง เป็นต้น

3.2.2.4 คำกริยาประสบการณ์ คือ คำกริยาที่มีความหมายระบุถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือการรับรู้ทางประสาทสัมผัสโดยธรรมชาติปราศจากเจตนาบังคับให้ประสาทสัมผัสทำงาน เช่น พิมพ์ดีใจ ป่องโกรธนิด สุภาคำนวณเลข พิชิตได้ยินเสียงระฆังดังมาจากวัด แต่แว้บแผล เป็นต้น

3.2.2.5 คำกริยาการิต คือ คำกริยาที่มีความหมายระบุถึงการกระทำสิ่งใด ๆ แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น ตุ้มผ่าพิน แจวรีดผ้า แฉ่ผลักบานประตู ปรีดาสร้างภาพยนตร์

ป้องกันไว้ เป็นต้น

3.2.3 คำเสริม คือ คำที่มีความหมายระบุถึงรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งใด ๆ เหตุการณ์ใด ๆ หรือเจตนาของผู้ส่งสาร เช่น จุ่มหยิบผ้าขนหนูสองผืนมาให้แม่ วิจัยจะไปญี่ปุ่นพุงนี้ ไฟไหม้ กองฟืนหรือเปล้า เป็นต้น

3.2.4 คำเชื่อม คือ คำที่มีความหมายระบุถึงความสัมพันธ์ใด ๆ อาจจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งหนึ่งกับสิ่งหนึ่ง หรือสิ่งหนึ่งกับเหตุการณ์ หรือเหตุการณ์กับเหตุการณ์ เช่น บ้านของจุ่มสวยมาก วิจัยตัดกระดาษด้วยกรรไกร นิดไปโรงเรียนแต่จุ่มอยู่บ้าน ป้องตีใจที่จุ่มมาเยี่ยม เป็นต้น

3.2.5 คำแทน คือ คำที่มีความหมายระบุถึงสิ่งใด ๆ ที่กล่าวถึงแล้ว หรือปรากฏแล้วในสถานการณ์การสื่อสาร เช่น จันทนาเป็นเด็กดีใคร ๆ ก็รักและเอ็นดูเธอ เจ้าตูบมันกัดฉันอีกแล้ว อันตีใจที่ได้พบคุณอีกคะ น้อยจ๋าช่วยหยิบนั้นให้หน่อยสิ เป็นต้น

3.2 การใช้ประโยค

ประโยค คือ ความสัมพันธ์ของกลุ่มคำที่มีเนื้อความครบบริบูรณ์ว่า ใคร ทำอะไร และอาจบอกต่อไปว่า กับใคร ที่ไหน อย่างไร ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

ภาคประธาน คือ ส่วนที่กล่าวขึ้นก่อนเพื่อแสดงให้เห็นผู้กระทำกริยา

ภาคแสดง คือ ส่วนที่แสดงอาการกระทำของภาคประธานให้ได้รับความสมบูรณ์ถ้าเป็นกริยาไม่ต้องการกรรมก็มีเพียงคำกริยาเพียงตัวเดียว แต่ถ้าเป็นกริยาที่ต้องการกรรมมารับจึงจะทำให้ได้รับความสมบูรณ์ ประโยคในภาษาไทย ได้แก่

ประโยคบอกเล่า หมายถึง ประโยคที่บอกให้ทราบเกี่ยวกับเรื่อง หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องราวในอดีต ปัจจุบัน หรือในอนาคต แบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ

3.2.1. ประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีเนื้อความเพียงอย่างเดียว ประกอบด้วยประธาน และกริยา บางทีก็มีกรรมอยู่ด้วย ทั้งประธาน กริยา และกรรมจะมีคำขยาย หรือไม่มีก็ได้ เช่น นักเรียนกำลังเข้าแถว

3.2.2 ประโยคความรวม เป็นประโยคที่มีเนื้อความเชื่อมต่อกัน มักจะมีคำเชื่อม หรือสันธานช่วย แสดงว่าเนื้อความที่เชื่อมต่อกันนั้นสัมพันธ์กันในลักษณะใด เช่น เขาและเธอไปหอประชุม ถ้าลมไม่แรงต้นไม้ก็คงไม่โค่นอย่างนี้ เธออยากสอบได้แต่ไม่อ่านหนังสือ

3.2.3 ประโยคความซ้อน เป็นประโยคที่มีเนื้อความมากกว่าหนึ่งความซ้อนกันอยู่ มีประโยคขยายประธาน หรือตัวแสดง หรือกรรม หรือคำขยายต่าง ๆ ในประโยค เช่น ฉันไม่ชอบคนสวมเสื้อสีแดงแดงไม่มาเรียนเนื่องจากป่วยเป็นไข้หวัด

3.3 การใช้โวหารภาพพจน์

โวหารภาพพจน์ เป็นคำที่นักวรรณกรรมตั้งขึ้นเพื่อให้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Figure of Speech เริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. 2478 หมายถึง การสร้างมโนภาพให้เกิดขึ้นโดยอาศัยถ้อยคำสำนวน (สิทธา พินิจภูวดล และคณะ, 2515 : 167) หรืออาจกล่าวง่าย ๆ ว่า โวหารภาพพจน์คือ สำนวนโวหารที่ผู้ประพันธ์ใช้ในการสร้างภาพในจิตของผู้อ่านให้กระจ่างชัดตรงกับภาพในใจของผู้เขียนนั่นเอง (กมล การกุศลอ้างถึงในชวน เพชรแก้ว, 2524 : 27) และสุจริต เพียรชอบ(2540 : 84) กล่าวว่า โวหารภาพพจน์เป็นสิ่งที่ทำให้มโนภาพเด่นชัดขึ้นจนผู้อ่านเห็นภาพ และเข้าใจ ความหมาย ช่วยให้ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียนเข้ามาสู่ความคิด และความรู้สึกของผู้อ่านได้ ข้อความ หรือคำพูดเหล่านั้นอาจจะเป็นร้อยแก้ว หรือร้อยกรองก็ได้ ในชีวิตประจำวัน เราก็มักจะใช้ถ้อยคำที่ให้ภาพพจน์ต่าง ๆ โดยไม่รู้ตัว ไม่ว่าจะเป็นการพูด หรือการเขียนก็ตามเช่น เมื่อเราพบเพื่อนที่เพิ่งกลับจากต่างประเทศผิวของเขาสวยมาก เราก็กล่าวด้วยความชื่นชมว่า “ผิวเธอสวยจริงยิ่งกะแดงร่มโบแนะ” หรือหิวข้าวมาก ๆ เราก็จะพูดว่า “หิวข้าวจนไส้จะขาดแล้ว” กระหายน้ำก็จะพูดว่า “โเอ๊ย ! คอแห้งเป็นผงแล้ว” หรือร้อนมากก็จะพูดว่า “ร้อนจนตับจะแตก อยู่แล้ว” เศร้าโศกมากก็จะพูดว่า “ร้องไห้จนน้ำตาจะเป็นสายเลือด” เป็นต้น

สื่อมวลชนโดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ เป็นผู้ใช้ภาษาสร้างโวหารภาพพจน์มากที่สุด เช่น อาจจะมีคนหัวขำว่า ฟาร์มให้จนเจ้าพระยาครองมู แม่สายสะอื้น กรุงเทพล้าล้าครันพิช หรืออะไรทำนองนี้ ในบทบรรณาธิการก็อาจจะกล่าวว่า ปากกาคมกว่าดาบ หรือข่าวสังคมก็จะใช้ข้อความว่า ขอเชิญลูกโดมไปพร้อมกันที่ท่าพระจันทร์ในวันสถาปนามหาวิทยาลัย สิงห์ดำผงาด ทูพระราชาอาณาจักร คำพูด บทความในหนังสือพิมพ์ หัวข่าวหนังสือพิมพ์ บทวิจารณ์ หรือ บทเพลง ผู้ฟัง หรือผู้อ่านจะซาบซึ้งในข้อความเหล่านั้น เกิดความรู้สึกคล้อยตาม และมองเห็นภาพ ได้ชัดเจน (สุจริต เพียรชอบ, 2540 : 85)

ชวน เพชรแก้ว (2524 : 27 - 34) ได้แบ่งลักษณะของภาพพจน์เป็น 12 ชนิด คือ

3.3.1 ภาพพจน์แบบอุปมา หรือการเปรียบเทียบสิ่งที่เหมือนกัน คือ การนำสิ่งที่มีลักษณะเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน โดยนำสิ่งที่เคยรู้จักมาแล้วมาใช้เพื่อชักโยงความคิดของผู้อ่านให้นึกเห็นภาพได้ดียิ่งขึ้น ภาพพจน์ลักษณะนี้มักจะมีคำเชื่อมโยง เช่น คำว่า เหมือน ดุจ ดัง ปาน ประหนึ่ง ราวกับ เช่น ประดุจ เป็นภาพพจน์ซึ่งกวีนิยมใช้กันมากเพราะช่วยให้เกิดความชัดเจน แจ่มแจ้ง และความประทับใจแก่ผู้อ่าน เช่น

เดือนจรัสโพยมแจ่มฟ้า ฅบได้เห็นหน้า
 ลอราซไชร้ดูเดือน ดุจแล

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในลิลิตพระลอ)

3.3.2 ภาพพจน์แบบอุปลักษณ์ หรือการเปรียบเทียบโดยนัย เป็นการเปรียบเทียบโดยไม่ใช้คำเชื่อมตั้งภาพพจน์อุปมา ถ้าจะเปรียบกับสิ่งใดก็จะนำลักษณะเด่นของสิ่งนั้นมากล่าวทันที หรือนำชื่อของสิ่งนั้นมากล่าว หรือนำลักษณะอาการของสิ่งหนึ่งโอนไปใช้กับอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อชักจูงความคิดให้คล้ายคลึงกัน เช่น

อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย
 แม้เจ็บอื่นหมื่นแสนจะแคลนคลาย เจ็บจนตายนั้นเพราะเห็บให้เจ็บใจ

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในเพลงยาวถวายโอวาท)

3.3.3 ภาพพจน์แบบปรพากร์ หรือการเปรียบเทียบโดยใช้ความตรงกันข้าม คือ การนำสิ่งตรงกันข้ามมาเปรียบเทียบเหมือนกับการนำสิ่งของมาวางเทียบกับสีดำ ทำให้แลเห็นเด่นชัดขึ้น และทำให้มีความหมายเข้มข้น นอกจากนี้มักช่วยสร้างอารมณ์ขัน เช่น

เขาย่อมเปรียบเทียบความเมื่อยามรัก แม้น้ำผักต้มขมขมว่าหวาน
 ครั้นจิตจางห่างเหินไปเนิ่นนาน แต่น้ำตาลก็ว่าเปรี้ยวไม่เหลือวแล

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในพระอภัยมณี)

3.3.4 ภาพพจน์แบบนามนัย หรือการเปรียบเทียบโดยใช้ส่วนหนึ่งแทนทั้งหมด คือการนำคุณสมบัติเด่นๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากล่าวแทนที่จะเอ่ยชื่อถึงสิ่งนั้น เช่น ดาบเป็นอาวุธนักรบทุกชาติทุกภาษาในสมัยโบราณ เมื่อพูดถึงดาบก็หมายถึงนักรบ และปากกาเป็นเครื่องมือใช้สำคัญของกวี และนักเขียน เมื่อพูดถึงปากกาก็หมายถึงนักเขียน เช่น

“ผ้าขาวในเมืองอ้งวะไม่มีอีกแล้วหรือ” ผ้าขาวเป็นส่วนหนึ่งของเสวตฉัตร ซึ่งเป็นราชูปโภคชิ้นหนึ่งของกษัตริย์ด้วย

(ชวน เพชรแก้ว 2524 : 29)

3.3.5 ภาพพจน์แบบบุคคลาธิษฐาน หรือการสมมติให้มีตัวตน คือ การนำเอาสิ่งที่ไม่มีชีวิตมากล่าวราวกับมีชีวิต หรือการนำเอาสัตว์มากล่าวถึงเหมือนบุคคลที่เข้าใจกันได้ เป็นการเขียนที่มุ่งหมายจะสร้างเรื่องราวธรรมดาให้น่าสนใจมีชีวิตชีวา และสามารถไว้อารมณ์ได้ เช่น

ถ้าดวงเอ๋ยจะดวงไปก่อนแล้ว	ทั้งเกิดแก้วพิภูลีสุ่นดี
จะโรยร้างห่างสิ้นกลิ่นมาลี	จำปีเอ๋ยก็ปีจะมาพบ
ที่มีกลิ่นก็จะคลายหายหอม	จะพลอยตรอมเหือดสิ้นกลิ่นตลบ
ที่มีดอกก็จะวายระคายครบ	จะเหี่ยวแห้งเซาซบสลับไป

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในขุนช้างขุนแผน)

3.3.6 ภาพพจน์แบบอภิปจน์ หรือการกล่าวเกินความจริง มักจะกล่าวถึงอารมณ์ และความ รู้สึกเท่านั้น ไม่ใช่ในการรายงานข้อเท็จจริง หรือเหตุการณ์ตามปกติสามัญ จะเอาความจริงเข้าไป จับไม่ได้ นิยมใช้ทั้งในภาษาไทย และภาษาพูดในชีวิตประจำวันรวมทั้งในบทกวีนิพนธ์ มีความหมายเร้าอารมณ์ผู้อ่านผู้ฟังให้เคลิบเคลิ้ม ซาบซึ้ง และคล้อยตาม เช่น

เรียมรำชลดเนตรถ้วม	ถึงพรหม
พาหมู่สัตว์จ่อมจม	ซีพม้วย
พระสุเมรุเปื่อยเป็นตม	ทบท่าว ลงนา
หากอกนิษฐ์พรหมช่วย	พิไว้จึ่งคง

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในกำสรวลศรีปราชญ์)

3.3.7 ภาพพจน์แบบเลียนเสียงธรรมชาติ คือการนำเสียงที่ได้ยินตามธรรมชาติมาใช้ บรรยายให้เกิดมโนภาพเพื่อให้ไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น ตัวอย่าง เช่น

บัดเดี๋ยวดังหึ่งแห่งวังเวงแว่ว	สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะเง้อหา
เห็นโยคีขี้รุ่งฟุ้งออกมา	ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในพระอภัยมณี)

3.3.8 ภาพพจน์แบบเล่นคำ คือ การใช้คำคำเดียวในความหมายต่างกัน เพื่อทำให้รสชาติ ของการพรรณนาไพเราะน่าอ่านยิ่งขึ้น บางครั้งจะช่วยสร้างอารมณ์ขัน บันเทิงใจให้แก่ผู้อ่าน เช่น

จำพราวจับจากจันรรจา	เหมือนจากนางสะการะวาตี
แขกเต้าจับเต้าร้างร้อง	เหมือนร้างห้องมาหารัศมี

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในอิเหนา)

3.3.9 การเล่นเกมเสียง และจังหวะ หรือเสียงสัมผัส เป็นสิ่งที่คนไทยนิยมใช้กันมาแต่โบราณจนปัจจุบัน ทั้งในการเขียนร้อยแก้ว และร้อยกรอง แม้คำพูดในชีวิตประจำวันก็นิยมเสียงสัมผัสและมีจังหวะ เช่น

เสียงขลุ่ยขลุ่ยกุดปิดเปรี๊ยะประะ เสียงผัวะผะพีบพิบปีบปีบแปะ

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในนิราศเมืองเพชร)

3.3.10 การใช้ประโยคคำถาม มักเป็นประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพราะแน่ใจแล้วว่าจะได้คำตอบอย่างไร การใช้ประโยคคำถามเช่นนี้จึงเป็นการย้าให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจ และเชื่อตามที่ผู้เขียนบรรยาย นอกจากนี้ยังใช้สำหรับยั่วให้ผู้อ่านคิดวิตก และเข้าใจให้ค้นหาวิธีแก้ไขความวิตกนั้น เช่น

“การที่เรายอมหลับตาเชื่อข้อความ ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์โดยมิได้พิจารณาความมุ่งหมาย และความปรารถนาของผู้แต่งเสียก่อน จะไม่เป็นการดูหมิ่นสติปัญญาของเราเองอยู่หรือ”

(ชวน เพชรแก้วอ้างถึงในโคลนติดล้อ)

3.3.11 การใช้คำรีนหู หรือการลดความหมายของคำ เป็นวิธีการสร้างความอ่อนโยนละมุนละไมในที่ที่หยาบกระด้าง บรรเทาความน่าเกลียดโหดร้าย ลดความรุนแรง หยาบคาย การใช้คำรีนหู หรือการลดความหมายของคำนิยมใช้กันทั้งในชีวิตประจำวัน และในงานเขียน เช่น

สตรีสูงอายุ	ใช้แทน	หญิงแก่
ผู้สูงอายุ	ใช้แทน	คนชรา
ฉันไม่ค่อยชอบ	ใช้แทน	ฉันเกลียดเขา
เธอดูสุขภาพดีขึ้น	ใช้แทน	เธออ้วนมาก
เธอขยันน้อยไปหน่อย	ใช้แทน	เธอขี้เกียจมาก
เขาไม่ชอบจ่ายเงิน	ใช้แทน	เขาขี้เหนียว

3.3.12 การเล่าเรื่องสมมุติ หรือนิทานเปรียบเทียบ เป็นการพูดอ้อมค้อมชนิดหนึ่ง ซึ่งเปรียบเหมือนเคลือบยาขมด้วยน้ำตาล ทำให้รับประทานน้ำตาลพร้อมด้วยยาที่เป็นประโยชน์ หรือทำให้ความขมความขื่นน้อยลงนั่นเอง ต่างจากการลดความหมายของคำ ตรงที่การลดความหมายของ

คำใช้กับเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบ การเล่าเรื่องสมมุตินิยมใช้กันในการศึกษาจิตวิทยา และวิชาการต่างๆ มาแต่โบราณ นิยมใช้ทั้งในนิทาน คำประพันธ์ร้อยแก้ว และร้อยกรอง เช่น

ชายหนึ่งมีบิดา	ผู้ชราเพียงสังขาร
หมดแรงทำการงาน	ช่วยทางบ้านก็ไม่ไหว
ชายนั่นเห็นเกะกะ	ก็คิดจะกำจัดไถล
จึงหาทะเลาให้	แล้วส่งพ่อไปขทาน
อยู่มาลูกของตัว	เล่นข้างครัวเงียบอยู่นาน
เขถามด้วยอ่อนหวาน	ว่า “ลูกจำเล่นอะไร”
ลูกตอบ “เล่นทะเลา	ขุดแล้วทาน้ำมันไว้
ยามเมื่อพ่อแก่ไป	หนูจะให้พ่อขทาน”

(สิทธา พินิจภูวดลและคณะ)

3.4 การลำดับความ

การศึกษาวิจัยลีลาของข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เมื่อศึกษาการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้โวหารภาพพจน์แล้ว ก็ควรศึกษาการลำดับความด้วย เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาของข่าวได้ดียิ่งขึ้น

นवरรรณ พันธุเมธา อ้างถึงใน พัชรีย์ จำปา (2539 : 221) กล่าวว่า “ความคิดที่เราแสดงออกมาเป็นถ้อยคำมักจะไม่ใช่ประโยคๆ เดียว แต่เป็นประโยคหลายประโยคกล่าวติดต่อกันไป” การนำประโยคหลายๆ ประโยคมาเรียงต่อกันนั้นเพื่อแสดงความคิดไปยังผู้อื่นถือเป็นการสื่อสารในความ ซึ่งผู้สื่อสารจะต้องจัดเรียงลำดับเนื้อความให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดและช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้แต่งจงใจเสนอได้ดีที่สุด

การลำดับความในข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์จึงมีลักษณะเป็นประโยค หรือกลุ่มคำที่มีเนื้อความครบบริบูรณ์ว่า ใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหนและอย่างไร